

Energietransitie in Leiden onontwarbare knoop

De besluitvorming over energietransitie in Leiden lijkt op een onontwarbare knoop waarbij duidelijk is dat de gemeenteraad buiten spel staat. Dat vraagt om aandacht en actie. We hebben onderstaand een aantal feiten op een rij gezet en daarbij vragen gesteld.

Allereerst komen de antwoorden van wethouder Van Delft op vragen van SP, D'66 en de PvdD aan de orde en het interview van de wethouder voor radio Sleutelstad met de reactie van TegenGas Merenwijk en Houtkwartier. Daarna volgen twee emails van ambtenaren die duidelijk maken dat de besluiten van de gemeenteraad aan de zijlijn staan. Tenslotte wordt stilgestaan bij de aanbiedingsbrief bij de voortgangsrapportage van het Samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio en de besluiten die zijn genomen over de aanleg van de WarmtelinQ+.

Uitspraken wethouder Van Delft

Schriftelijke vragen SP, D'66 en PvdD en antwoorden wethouder Van Delft en het interview van de wethouder bij radio Sleutelstad (Voor de teksten zie bijlage 1). Hierbij kunnen de volgende vragen worden gesteld:

- Op welke wijze zal het College wel recht doen aan de amendementen en moties die de gemeenteraad op 10 maart heeft aangenomen?
- Kan worden gegarandeerd dat geen uitvoeringsplannen zullen worden opgesteld voordat de door de gemeenteraad gevraagde scenario's zijn uitgewerkt en besluiten zijn genomen?
- Wordt de (hybride) warmtepomp, zoals door regering en parlement aangeven, ook voor Leiden een uitstekende mogelijkheid om de CO2 uitstoot fors te verminderen?
- Kan worden gegarandeerd dat de gasinfrastructuur zal worden behouden tot 2050?
- Kan het college garanderen dat van een eventuele juridisch recht geen gebruik wordt gemaakt om bewoners voor 2050 van het gas af te sluiten?
- Kan het college garanderen dat er, zoals gesuggereerd door de wethouder, op geen enkele wijze een verplichting tot aansluiting op een collectief warmtenet komt?

Wethouder Van Delft heeft tijdens een jongeren bijeenkomst in de Mors aangegeven dat het niet nodig is om woningen te isoleren omdat de wijk in 2027 is aangesloten op de WarmtelinQ+.

- Kunnen deze uitspraken worden bevestigd of berusten de terugkoppelingen op een misverstand?
- Als de uitspraak wordt bevestigd, is dit dan tevens het standpunt van het College van B&W? Zo niet, welke opvattingen heeft het college dan?

Opvattingen ambtenaren

Uitvoering besluiten gemeenteraad

De sterke indruk bestaat dat ambtenaren de besluiten van het college links laten liggen en op de oude weg doorgaan met het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. In de optiek van het Houtkwartier en Tegengas dienen de amendementen en moties eerst te worden verwerkt. Dit betekent eerst de scenarios bepalen van bron t/m aansluiting met de benodigde infrastructuur, de routing van pijpen en leidingen etc. en daarbij dan de CO2-reductie en de kosten vaststellen. Vervolgens kan de gemeenteraad hierover besluiten nemen. Daarmee liggen de uitgangspunten en randvoorwaarden voor een wijkuitvoeringsplan vast.

(Zie bijlage 2 waarin een mail van Boudewijn Kopp is opgenomen en de reactie daarop van Houtkwartier en TegenGas)

De belangrijkste vragen die in dit verband gesteld kunnen worden staan hierboven. Hieraan kan worden toegevoegd:

- Kan het college garanderen dat ook op ambtelijk niveau de uitvoering van de besluiten van de gemeenteraad van 10 maart over de energietransitie met voortvarendheid ter hand worden genomen?

Uit de aanbiedingsbrief van de wethouder bij de voortgangsrapportage WLR (23 september 2022)
Er zijn voorbereidingen gestart voor de aanbesteding van het warmtekavel voor Leiden ZuidWest.

Het college is aan de slag gegaan met het voorbereiden van wijkuitvoeringsplannen in een aantal wijken. Genoemd worden Waardeiland, Meerburg en Merenwijk.

We hebben begrepen dat er al 2 externen zijn ingehuurd om de genoemde voorbereidingen te treffen.

Dit gaat volledig voorbij aan besluiten van de gemeenteraad over amendementen en moties.

- Waarom worden deze stappen gezet als nog geen duidelijkheid bestaat over de nog uit te werken scenario's?
- Zal de gemeente eventuele vervolgacties opschorten totdat de gemeenteraad de scenario's heeft besproken en goedgekeurd?
- Hoe worden de prioriteiten bepaald voor het opstellen van wijkuitvoeringsplannen?

Subsidieaanvragen burgerinitiatieven en werkzaamheden wijkambassadeurs

- Is het juist dat verschillende subsidieaanvragen na 6 maanden nog niet zijn afgerond?
- Wat is de oorzaak van deze vertraging?
- Is het college van mening dat een dergelijke traagheid een negatief effect heeft op de betrokkenheid van de burgers?
- Waarom zijn er wijkambassadeurs ontslagen?
- Is het juist dat de overige wijkambassadeurs de afgelopen 6 maanden niet zijn betaald? Wat is daarvan de oorzaak? Kan worden geëgardeerd dat dit in de toekomst wordt voorkomen? Staat deze handelswijze niet in schril contrast met het aannemen van personeel voor het voorbereiden van wijkuitvoeringsplannen?
- Is het college van mening veranderd over de taken en middelen voor wijkambassadeurs? Zo ja, waarom?
- Hecht het college, mede gezien de uitspraken van wethouder Van Delft, nog steeds belang aan het verminderen van het energiegebruik?

Samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio (WLR)

Het manco is dat de WLR geen juridische basis heeft en dat de gemeenteraad pas achteraf via een voortgangsrapportage wordt geïnformeerd. Er worden niet of nauwelijks besluiten aan de gemeenteraad voorgelegd. Uit de rapportage blijkt verder dat met collectieve warmte vooral WLQ+ en geothermie wordt bedoeld. Hier kunnen de volgende vragen worden gesteld:

- Op welke wijze wordt dit democratisch manco gerepareerd?
- Waarom ontbreken gemeenteraden en burgers in de in te stellen klankbordgroep?
- Is de gemeente Leiden verplichtingen aangegaan bij het transport van warmte door de WLQ+?
- Is de gemeente betrokken bij het vervangen van de bron (van Uniper naar AVR) van de Vattenfall stadsverwarming in Leiden?

WarmtelinQ+

Op 11 juli is het contract voor de WarmtelinQ+ door het ministerie van EZK, de provincie uit-Holland, Gasunie en Vattenfall getekend. Leiden was fysiek aanwezig in de persoon van wethouder Spijker. Vragen in dit verband zijn:

- Wat betekent dit voor de noodzakelijke piekcentrale en backup centrale?
- Hoe wordt de elektriciteitsvoorziening geborgd als de Uniper centrale aan de Lange Gracht wordt gesloten?
- Wat gebeurt er met de restwarmte als de elektriciteitscentrale elektriciteit blijft opwekken?
- Kan een berekening worden gegeven van de feitelijke (en niet de op papier gedefinieerde) CO₂ uitstoot bij het aansluiten van de stadsverwarming in Leiden op de Afvalverwerking in Rotterdam?
- Met welke aansluitkosten moeten bewoners in Leiden rekening houden bij een collectief warmtenet?
- Wat zijn de maatschappelijke kosten bij een dergelijke aansluiting?

Wim Scholten en Cent van Vliet